

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard Thomsen
Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

Arbejdsmiljørådets sekretariat

Landskronagade 33
2100 København Ø
Tel +45 72 20 85 17
post@amr.dk
www.amr.dk

Den 18. august 2021

Arbejdsmiljørådets svar vedr. forebyggelse af nedstyrtningsulykker ved tagarbejde og hensigtsmæssigheden af tagreglerne i byggepladsbekendtgørelsen

Kære Peter Hummelgaard Thomsen

I brev af 29. marts 2021 har du bedt Arbejdsmiljørådet om at overveje, hvad der kan iværksættes af initiativer, så der bedst muligt forebygges mod nedstyrtningsulykker ved tagarbejde. Endvidere opfordrede du Arbejdsmiljørådet til at overveje, om tagreglerne i § 38 i byggepladsbekendtgørelsen er hensigtsmæssigt udformet.

Arbejdsmiljørådet har drøftet din henvendelse med parterne på bygge- og anlægsområdet og Bygherreforeningen. De har på baggrund heraf udarbejdet et forslag til en mere hensigtsmæssig udformning af tagreglerne i § 38 i byggepladsbekendtgørelsen samt forslag til initiativer, der supplerende kan iværksættes, så der bedst muligt forebygges mod nedstyrtningsulykker ved tagarbejde. Bilag med beskrivelse af forslagene vedlægges.

Et samlet Arbejdsmiljøråd bakker op om de stillede forslag, som vi efter vores opfattelse vil bidrage væsentligt til at styrke forebyggelsen af nedstyrtningsulykker ved tagarbejde.

Vi ser frem til at modtage din tilbagemelding på vores forslag.

Med venlig hilsen

Cristina Lage
Formand for Arbejdsmiljørådet

Parallelopstilling

Regel	Ordlyd:	Forslag til ændringer
§ 38	Arbejde på tage	Arbejde på tage
Stk. 1	Ved arbejde og færdsel på tage, skal der alt efter tagets hældning træffes følgende kollektive sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtning fra tagkant og tagfod:	Ved arbejde og færdsel på tage, skal der alt efter tagets hældning træffes følgende kollektive sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtning fra tagkant og tagfod:
Nr.1)	Taghældning under 15°: Hvor tagkanten er mere end 3,5 meter over det omgivende underlag, skal der langs kanten opsættes rækværk eller anden lige så effektiv sikring. Hvis tagarbejdet foregår på skridsikkert underlag og under gode vind- og vejrforhold, kan højden hæves til 5 meter. Hvis arbejdet kan udføres, uden at det er nødvendigt at komme nærmere end 2 meter til tagkanten, kan rækværket erstattes af en tydelig og holdbar markering af arbejdsstedet. Færdsel må ikke finde sted uden for markeringen.	Taghældning under 15°: Hvor tagkanten er mellem 2 og 3,5 meter over det omgivende underlag, skal der udarbejdes en skriftlig vurdering for arbejdets udførelse jf. § 7, stk. 2. Hvor højden er mere end 3,5 meter, skal der langs kanten opsættes rækværk eller anden lige så effektiv sikring. Hvis arbejdet kan udføres, uden at det er nødvendigt at komme nærmere end 2 meter til tagkanten, kan rækværket erstattes af en tydelig og holdbar markering af arbejdsstedet. Færdsel må ikke finde sted uden for markeringen.
Nr.2)	Taghældning på 15° eller derover: Hvis tagfoden er mere end 2 meter over det omgivende underlag, og der under arbejdets udførelse vil forekomme arbejde eller færdsel i en højde af 5 meter eller derover, skal der, inden arbejdet påbegyndes, ved tagfoden anbringes stillads, skærm, net eller lign., der med sikkerhed kan standse fald af personer. Hvis taget er glat, skal der, uanset hvilken højde, der arbejdes i, anvendes tagstiger, medmindre lægterne forsvarligt kan fungere som sådanne.	Taghældning på 15° eller derover: Hvis tagfoden er mere end 2 meter over det omgivende underlag, og der under arbejdets udførelse vil forekomme arbejde eller færdsel i en højde af op til 5 meter skal der udarbejdes en skriftlig vurdering for arbejdets udførelse jf. § 7, stk. 2. Hvis der under arbejdets udførelse vil forekomme arbejde eller færdsel i en højde af 5 meter eller derover, skal der, inden arbejdet påbegyndes, ved tagfoden anbringes stillads, skærm, net eller lign., der med sikkerhed kan standse fald af personer. Hvis taget er glat, skal der, uanset hvilken højde, der arbejdes i, anvendes tagstiger, medmindre lægterne forsvarligt kan fungere som sådanne.
Nr.3)	Taghældning på 34° eller derover: Der skal træffes foranstaltninger som angivet i nr. 2 og derudover anbringes skærm, net eller lign. således, at den lodrette afstand fra de steder, hvorfra der arbejdes, til skærmen m.v. aldrig overstiger 5 meter. Der skal desuden, uanset hvilken højde,	Taghældning på 34° eller derover: Der skal træffes foranstaltninger som angivet i nr. 2 og derudover anbringes skærm, net eller lign. således, at den lodrette afstand fra de steder, hvorfra der arbejdes, til skærmen m.v. aldrig overstiger 5 meter. Der skal desuden, uanset hvilken højde,

	der arbejdes i, altid anvendes tagstiger, medmindre lægterne forsvarligt kan fungere som sådanne.	der arbejdes i, altid anvendes tagstiger, medmindre lægterne forsvarligt kan fungere som sådanne.
Nr.4)	Taghældning over 60°: Der skal træffes foranstaltninger som angivet i nr. 3, dog således, at den lodrette afstand fra arbejdssteder til skærm m.v. aldrig overstiger 2 meter.	Taghældning over 60°: Der skal træffes foranstaltninger som angivet i nr. 3, dog således, at den lodrette afstand fra arbejdssteder til skærm m.v. aldrig overstiger 2 meter.
Stk.2	Pladser for op- og nedhejsning af materialer m.v. og rør til nedstyrtning af affald skal være forsynet med rækværk, skærm, net eller lign., når den lodrette afstand fra tagkant til det omgivende underlag det pågældende sted overstiger 2 meter.	Pladser for op- og nedhejsning af materialer m.v. og rør til nedstyrtning af affald skal være forsynet med rækværk, skærm, net eller lign., når den lodrette afstand fra tagkant til det omgivende underlag det pågældende sted overstiger 2 meter.
Stk.3	Indhak i taget skal sikres som angivet i stk. 2, medmindre indhakket er effektivt markeret, jf. stk. 1, nr. 1.	Indhak i taget skal sikres som angivet i stk. 2, medmindre indhakket er effektivt markeret, jf. stk. 1, nr. 1.
Stk.4	Ved gavle skal der langs tagkanten opsættes rækværk eller anden lige så effektiv kollektiv sikkerhedsforanstaltning mod nedstyrtning, hvis 1. der arbejdes eller sker færdsel på tage med en hældning på 15° eller derover, 2. arbejdet eller færdslen sker mindre end 2 meter fra gavlkanten, og 3. den lodrette afstand fra det sted ved gavlkanten, hvor der arbejdes eller sker færdsel, overstiger 2 meter til det omgivende underlag.	Ved gavle skal der langs tagkanten opsættes rækværk eller anden lige så effektiv kollektiv sikkerhedsforanstaltning mod nedstyrtning, hvis 4. der arbejdes eller sker færdsel på tage med en hældning på 15° eller derover, 5. arbejdet eller færdslen sker mindre end 2 meter fra gavlkanten, og den lodrette afstand fra det sted ved gavlkanten, hvor der arbejdes eller sker færdsel, overstiger 2 meter til det omgivende underlag.
Stk.5	Sikkerhedsforanstaltninger som angivet i stk. 1 - 4 skal også træffes ved mindre faldhøjde end angivet i disse bestemmelser, hvis der på grund af arbejdets art, vejrforholdene, tagfladens art eller andre forhold er særlig fare for nedstyrtning, eller hvis nedstyrtning på det omgivende underlag er forbundet med særlig fare.	Sikkerhedsforanstaltninger som angivet i stk. 1 - 4 skal også træffes ved mindre faldhøjde end angivet i disse bestemmelser, hvis der på grund af arbejdets art, vejrforholdene, tagfladens art eller andre forhold er særlig fare for nedstyrtning, eller hvis nedstyrtning på det omgivende underlag er forbundet med særlig fare.
Stk.6	Ved åbninger i tage, hvor der er risiko for nedstyrtning, og ved tagbeklædning og underlag, hvor der er risiko for gennemstyrtning, skal der etableres kollektive sikkerhedsforanstaltninger, der effektivt sikrer mod disse risici.	Ved åbninger i tage, hvor der er risiko for nedstyrtning, og ved tagbeklædning og underlag, hvor der er risiko for gennemstyrtning, skal der etableres kollektive sikkerhedsforanstaltninger, der effektivt sikrer mod disse risici.

Stk.7	De i stk. 1 – 6 nævnte sikkerhedsforanstaltninger skal vælges som angivet i § 37, stk. 2, og rækværk, skærme, net og overdækninger m.v. skal være indrettet som angivet i § 37, stk. 3.	De i stk. 1 – 6 nævnte sikkerhedsforanstaltninger skal vælges som angivet i § 37, stk. 2, og rækværk, skærme, net og overdækninger m.v. skal være indrettet som angivet i § 37, stk. 3.
Stk.8	Kollektive sikkerhedsforanstaltninger kan undlades, hvis arbejdet er kortvarigt og udføres med anvendelse af egnet faldsikringsudstyr.	Kollektive sikkerhedsforanstaltninger kan undlades, hvis arbejdet er kortvarigt og udføres med anvendelse af egnet faldsikringsudstyr.

Forslag til initiativer til forebyggelse af nedstyrtningssulykker ved tagarbejde

Baggrund:

Beskæftigelsesministeren har d. 29. marts henvendt sig til Arbejdsmiljørådet om byggepladsbekendtgørelsens regler om tagarbejde. Ministeren beder Arbejdsmiljørådet om dels at overveje, hvad der kan iværksættes af initiativer på området, så der bedst muligt forebygges mod nedstyrtningssulykker ved tagarbejde og dels at overveje, om tagreglerne i § 38 i byggepladsbekendtgørelsen er hensigtsmæssigt udformet.

Til brug i den arbejdsgruppe, som er nedsat under Arbejdsmiljørådet, har parterne på bygge- og anlægsområdet (DI Dansk Byggeri, TEKNIQ Arbejdsgiverne, 3F og Blik- og Rørarbejderforbundet) og Bygherreforeningen udarbejdet forslag til dette.

Afgrænsning:

Det fremgår af BEU 332, at det drejer sig om *"tage uden rækværk eller anden sikring på tage op til 5 meter"*. Det tolkes derhen, at aktiviteterne primært skal rette sig mod byggepladsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 hvor der arbejdes i højder op til 5 meter.

Forslag til ændring af regler og At-vejledning

Parterne og Bygherreforeningen har udarbejdet et forslag til ændring af formuleringen i byggepladsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 og om en præcisering i At-vejledning 2.4.2 om Fald fra højden ved arbejde fra tage. Forslagene skal ses i sammenhæng.

Parterne og Bygherreforeningen er enige om, at bekendtgørelse nr. 1989 om bygge- og anlægsarbejde § 38, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 ændres til følgende ordlyd:

§ 38. Ved arbejde og færdsel på tage, skal der alt efter tagets hældning træffes følgende kollektive sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtning fra tagkant og tagfod:

1. Taghældning under 15°: Hvor tagkanten er mellem 2 og 3,5 meter over det omgivende underlag, skal der udarbejdes en skriftlig vurdering for arbejdets udførelse jf. § 7, stk. 2. Hvor højden er mere end 3,5 meter, skal der langs kanten opsættes rækværk eller anden lige så effektiv sikring. Hvis arbejdet kan udføres, uden at det er nødvendigt at komme nærmere end 2 meter til tagkanten, kan rækværket erstattes af en tydelig og holdbar markering af arbejdsstedet. Færdsel må ikke finde sted uden for markeringen.
2. Taghældning på 15° eller derover: Hvis tagfoden er mere end 2 meter over det omgivende underlag, og der under arbejdets udførelse vil forekomme arbejde eller færdsel i en højde af op til 5 meter skal der udarbejdes en skriftlig vurdering for arbejdets udførelse jf. § 7, stk. 2. Hvis der under arbejdets udførelse vil forekomme arbejde eller færdsel i en højde af 5 meter eller derover, skal der, inden arbejdet påbegyndes, ved tagfoden anbringes stillads, skærm, net eller lign., der med sikkerhed kan standse fald af personer. Hvis taget er glat, skal der, uanset hvilken højde, der arbejdes i, anvendes tagstiger, medmindre lægterne forsvarligt kan fungere som sådanne.

Se endvidere vedhæftede parallelstilling (bilag 1)

Parterne og Bygherreforeningen er desuden enige om, at At-vejledning 2.4.2 om Fald fra højden ved arbejde fra tage skal præciseres så det fremgår, hvornår nedstyrtning på omgivende underlag er forbundet med særlig fare jf. § 38, stk. 5.

Forslag til initiativer der supplerende kan iværksættes, så der bedst muligt forebygges mod nedstyrtningssulykker ved tagarbejde

BFA Bygge og Anlæg er pt. ved at færdiggøre en ny branchevejledning om tagarbejde. Vejledningen handler om forebyggelse af fald og gennemstyrtning ved arbejde på tage. Under forudsætning af, at der foretages ændringer i byggepladsbekendtgørelsens § 38 samt præcisering af vejledningen inden udgangen af 2021, vil BFA Bygge og Anlæg afvente offentliggørelse af vejledningen til primo 2022. Herefter vil BFA Bygge og Anlæg gennemføre en række initiativer for at informere branchen om, hvordan ulykker ved tagarbejde kan forebygges, herunder regler på området.

Samlet vil der være tale om følgende initiativer:

Initiativ	Beskrivelse
Færdiggørelse og lancering af ny branchevejledning om arbejde på tage	Nye regler m.m. indarbejdes i vejledningen, som herefter vil være tilgængelig på BFA Bygge og Anlægs hjemmeside.
Informationsaktiviteter i forbindelse med færdiggørelse af ovennævnte vejledning	BFA Bygge og Anlæg udsender 2-3 nyhedsbreve og informerer på de sociale medier: - om vejledningen som helhed - om forebyggelse af arbejdsulykker ved arbejde på tage samt regler herunder pligter og ansvar.
	Organisationerne informerer tilsvarende i nyhedsbreve, fagblade m.m.
	BFA Bygge og Anlæg tager kontakt til Arbejdstilsynet mhp. at de understøtter formidling af den nye branchevejledning herunder forebyggelse af arbejdsulykker ved arbejde på tage samt regler herunder pligter og ansvar. Evt. både via nyhedsbreve samt via tilsynssystemet.
Under Hjelmene	Der informeres om den nye branchevejledning. Dette indeholder forebyggelse af arbejdsulykker ved arbejde på tage samt regler herunder pligter og ansvar. Der inddrages fx konkrete erfaringer fra virksomheder/byggepladser.
Indsats for tagdækkere	I samarbejde med parterne på tagdækkerområdet planlægges og gennemføres en indsats om sikkerhed ved tagarbejde. Som et led i indsatsen skal det undersøges nærmere, hvorfor reglerne ikke overholdes herunder evt. barrierer. Der udarbejdes en informationspakke, der kan anvendes på andre fagområder.
Indsats rettet mod bygherrer	Bygherreforeningen informerer særskilt om bygherrens ansvar i forhold til arbejde på tage.
Information til erhvervsskolerne	Erhvervsskoler mv. informeres direkte om ny branchevejledning samt om evt. nye regler.
Arbejdstilsynets tilsynsindsats	Arbejdstilsynet opfordres til tilsyn på private villaveje med fokus på arbejde på tage.